

VEREENIGING
VOOR PENNINGKUNST
TE AMSTERDAM

ACHTSTE
JAARVERSLAG
1933

VEREENIGING
VOOR PENNINGKUNST
TE AMSTERDAM

ACHTSTE
JAARVERSLAG
1933

BESTUUR

C. G. VATTIER KRAANE,	Voorzitter	
A. O. VAN KERKWIJK,	Secretaris-Penningmeester	
Dr. M. R. J. BRINKGREVE	}	
H. J. M. EBELING		
J. HULSHOFF POL		Leden
Mr. A. STARING		
Jhr. Ir. A. C. VON WEILER		

PENNINGRAAD

J. HULSHOFF POL
A. O. VAN KERKWIJK
Mr. A. STARING
Jhr. Ir. A. C. VON WEILER

SECRETARIAAT

NASSAULAAN 22 — 's-GRAVENHAGE
GIRONUMMER DER VEREENIGING 96820

LEDEN

Mevr. E. J. Aalders—Cruiff	Rotterdam
Algemeen Nederlandsch Verbond	's-Gravenhage
Mej. H. Ankersmit	's-Gravenhage
H. Annegarn	's-Gravenhage
Mevr. C. A. Annegarn—Graauw.	's-Gravenhage
F. L. G. d'Aumerie	Scheveningen
P. J. van Baarda	Batavia (C)
Dr. J. Ph. Backx	Rotterdam
L. A. H. Banning	's-Hertogenbosch
Bataviasch Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen, Koninklijk	Batavia (C)
Dr. W. F. Bax	Amsterdam
F. F. Becker	Batavia (C)
H. J. Beekman	Amsterdam
Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland	's-Gravenhage
H. C. M. van Beers	Huis ter Heide (Utr.)
Mevr. M. Beets—Vanderburg	Soerabaia
A. C. J. Begeer.	Calw (Würt.)
Carel J. A. Begeer	Wassenaar
J. Beintema	Breda
Béla Vargha de Görzsöny.	Budapest
A. J. Bemolt van Loghum Slaterus	Arnhem
Jac. Bennink.	's-Gravenhage
Mevr. N. Bense—Jacques	Medan
B. W. Berenschot	Soerabaia
A. C. van den Berg w. i.	's-Gravenhage
Ir. J. F. Bethe	Soerabaia
Ir. F. M. Beukers.	Schiedam
Ph. C. Beylsmit	Amsterdam
F. H. Bisschop	Kendal
Mr. W. Bisschop	den Haag
D. Blok	Lisse
A. J. M. Blomjous.	Breda
Mej. Zr. E. de Bock	Bussum
H. van Boeckel.	's-Gravenhage
J. Th. Boelen	Amsterdam
W. C. Bonebakker	Amsterdam
L. J. Boogmans.	Haarlem
O. J. Bosker	Hippolytushoef
Mej. M. H. Bottenheim	Amsterdam
D. Brand	Utrecht
J. T. Brandenburg	Batavia (C.)
H. Brans	Batavia (C.)
Mej. H. Brinkgreve	Utrecht
Dr. M. R. J. Brinkgreve	Voorschoten
Ir. J. J. van den Broek.	Dordrecht

Ir. M. I. Broekman	Soeban Djerigi
Dr. W. Bronkhorst	Bilthoven
Ch. A. Brugma	Scheveningen
F. de Bruyn	Amsterdam
Mevr. E. A. van Buiren	Charlois
J. Burgij	's-Gravenhage
F. Cahen Hartog	's-Hertogenbosch
E. Caspers	Leeuwarden
Mevr. L. G. van der Chijs—de Bruyn	Baarn
J. J. le Clercq	Soerabaia
Dr. Hk. Cohen	Rotterdam
H. J. Coops	Pladjoe
W. H. H. Cordang	's-Hertogenbosch
Mr. A. le Cosquino de Bussy	Amsterdam
A. W. Daale	Rotterdam
Mr. W. A. C. van Dam	Rotterdam
Dr. K. Dedert	Batavia (C.)
Ir. P. W. Deerns	's-Gravenhage
Mevr. C. Defais—Van Dijk	Bandoeng
Ds. W. A. Dekker	Scharnegoutum (Fr.)
Mr. G. H. M. Delprat	Amsterdam
H. Demmers	Amsterdam
F. W. Diehl	Soerabaia
Ir. A. E. Dinger	Heerlen (L.)
Mej. L. C. Dinger	Lawang
Ir. R. J. Dinger	Toeloengagoeng
S. Dirkzwager	Rotterdam
Mr. H. J. de Dompierre de Chauffepié	Buitenzorg
Dr. J. A. van Dongen	Amsterdam
Th. Dorren	Valkenburg (L.)
J. J. van Dorsten	Soerabaia
A. Drees	Haarlem
H. Dronkers	Budel
Mr. B. van Drunen Littel	Soerabaia
J. Dryber	Laren (N.-H.)
Toon Dupuis	's-Gravenhage
J. F. Duwaer	Amsterdam
A. J. van Dijk	Oegstgeest
N. J. van Dijk	Poeloe Samboe
Mr. G. H. Dijkmans van Gunst	's-Gravenhage
H. J. M. Ebeling	's-Hertogenbosch
Ir. J. R. van Eck	Bandoeng
J. H. P. de l'Ecluse	Soerabaia
J. B. Eekhout	Semarang
H. J. Ekker	Hengelo (Ov.)
Mevr. H. van Embden—De Ridder	Amsterdam (C.)
H. J. Etienne	Delft
Ir. C. J. Evers	Soerabaia
Mevr. H. van Eysden—Leinweber	Driebergen
H. Fechner	Batavia

Mr. W. N. Felhoen Kraal	Wormerveer
C. J. P. Bar ^{ass} van der Feltz—Lotsy	Bussum
J. B. Flenter	Soerabaia
Mr. J. A. Fontein	Haarlem
Dr. H. A. Fonteijn Kuijpers	Rotterdam
D. N. E. Fränckle	Bandoeng
A. Franken Lzn.	Malang
Mr. J. W. Frederiks	's-Gravenhage
M. H. Fredrix	Tegal
M. H. J. M. Frerichs	's-Gravenhage
Ir. Ch. G. G. von Freyburg	Probolinggo
J. Gerritsen	Semarang
Kon. Ned. Fabriek van Gouden en Zilveren Werken, Gerritsen en Van Kempen	Zeist
Mr. D. Giltay Veth	Amsterdam
Jac. J. van Goor	Utrecht
C. de Graaff	Amsterdam
J. C. Graauw	Bussum
L. van der Grinten	Utrecht
Dr. W. L. Groeneveld Meyer	Bandoeng
H. G. van Grol	Vlissingen
Anton H. M. de Groot	Rotterdam
Mevr. A. Ch. de Groot	Djocjakarta
H. J. van Gulpen	Batavia
Mej. L. J. van Gijbland Oosterhoff	's-Gravenhage
A. I. Gijsberti Hodenpijl van Hodenpijl	's-Gravenhage
H. Johs. de Haas	Santpoort
Mr. R. Haffmans	Nijmegen
J. Haitsma	Amsterdam
E. Hamakers	Scheveningen
G. G. Hardenberg Wzn.	Rotterdam
J. M. van Hardeveld	Amsterdam
A. ter Harmsel	Rijssen
Mr. A. W. Hartman	's-Gravenhage
Mevr. A. A. van Hattum—Dekker	Beverwijk
H. van Heeswijk	's-Gravenhage
P. Hegener	Eindhoven
Dr. H. P. Heineken	Amsterdam
Mevr. K. Heisterhagen	Batavia (C.)
J. J. Hens	Amsterdam
C. M. J. Herckenrath	Soerabaia
F. H. Hermans	Batavia (C.)
Ir. Th. Heyblom	Vught (N. Br.)
J. Th. C. M. Heymans	Batavia (C.)
Mr. P. H. M. Hildebrandt	Batavia (C.)
I. P. Hildernisse	Amsterdam
G. P. L. Hilhorst	Djocjakarta
Mej. J. W. Hoebink	Soerabaia
F. A. Hoefer	Zeist
Mr. J. E. Hoekstra	Amsterdam

M. J. Hoekstra	Soerabaia
Mevr. A. W. Hoette	Rotterdam
A. P. van Hoey Smith	Rotterdam
Mr. P. Hofstede de Groot	Amsterdam
A. de Hoog	Batavia (C.)
C. Hoogendoorn	Leiden
B. Hooykaas Bzn.	Rotterdam
J. P. Hörchner	Amsterdam
H. Hotke	's-Gravenhage
Dr. H. Houben	Breda
Joachim van Houweninge	's-Gravenhage
K. Hoyer	Rotterdam
Dr. J. C. Hubach	Bandoeng
Jaap Hudig	Amsterdam
Mevr. I. M. Hudig-Hoogewerff	Rotterdam
W. J. F. M. Baron van Hugenpoth tot Aerdt.	Arnhem
Mevr. K. J. Huineman—Kaas	Terneuzen
J. Hulshoff Pol	's-Gravenhage
M. A. van Huut	Batavia (C.)
Dr. H. F. Hymans van Anrooy	Soerabaia
J. C. van Ingen	Soerabaia
Ir. A. C. Ingenegeren	Batavia (C.)
A. M. Ingenegeren.	Soerabaia
J. Ingen Housz	Breda
N. de Jager	Groningen
G. Jansen	Medan
Dr. R. F. D. Janssen.	Djocjakarta
G. F. Jaquet.	Rotterdam
J. J. Jiskoot	Batavia (C.)
Mevr. J. E. C. de Joncheere—Sayers	Dordrecht
A. de Jong	Leeuwarden
E. de Jong	's-Hertogenbosch
G. de Jong	Soerabaia
Drs. J. de Jong.	Nijmegen
W. H. de Jonge	Moeara Enim
I. Joppe	Brielle
J. G. Kaan	Bandoeng
R. A. Kaiser	Bloemendaal (N.H.)
C. J. M. C. Kalis	Voorburg (Z.H.)
L. C. Kalis	Delft
D. M. Kan	Amsterdam
H. R. Karthaus.	Breda
J. F. Kat	Soerabaia
M. A. J. Kelling	Bandoeng
A. O. van Kerkwijk	's-Gravenhage
J. H. Th. O. Kettlitz.	Utrecht
H. P. J. van Ketwich Verschuur	Soerabaia
Khouw Keng Tjong	Batavia (C.)
Jhr. Mr. F. H. van Kinschot.	Zuidlaren
B. Klaare	's-Gravenhage

S. Klinkenberg	Haarlem
W. Knap	Arnhem
D. M. G. Koch	Bandoeng
Kon. Oudheidkundig Genootschap	Amsterdam
Mevr. F. Korpershoek-van Buiren	Wassenaar
C. J. Kortebach	Voorburg
A. de Koster Jr.	Leiden
G. Kranenburg	Batavia (C.)
J. Kriege	Woerden
R. Kroon	Langsee, Pati
J. H. Kruijer.	Haarlem
J. W. Kuiper	Soerabaia
J. H. B. Kuneman.	Soerabaia
C. F. A. Küppers	Batavia (C.)
M. Kutterink.	Voorschoten
Jhr. Mr. G. E. F. J. de Kuyper.	's-Hertogenbosch
J. Ph. Th. Lamballais Tessensohn.	Soerabaia
H. Landstra	Leeuwarden
F. Langlois van den Bergh	Batavia (O.)
K. van Lanschot	's-Hertogenbosch
Th. J. Laponder	Soerabaia
G. H. van Leeuwen	Voorschoten
A. Leinse	Voorschoten
Mevr. Douair. J. E. van Lelyveld-v. d. Wijck	Amersfoort
Jhr. F. J. E. van Lennep	Amsterdam
Ir. J. W. L. van Ligten.	Soerabaia
G. J. Ligthart	Bilthoven
Th. Ligthart	's-Gravenhage
Mr. J. P. Graaf van Limburg Stirum.	Berlijn
Mej. A. C. van der Linden	Soerabaia
F. Linschoten Jr.	Utrecht
H. Lotz.	Amstelveen
Prof. Huib Luns	Amsterdam
Mej. E. M. D. Lüps	's-Gravenhage
G. A. F. baron van Lynden	Soestdijk
J. C. E. baron van Lynden	's-Gravenhage
Mej. M. G. A. de Man	Middelburg
G. Mantel.	Amsterdam
P. van Marken	Bloemendaal
H. M. Markusse	Leiden
Dr. E. Marx	Rotterdam
Mr. F. E. Mathon	Breda
Mr. A. Q. Mees	Amsterdam
J. H. Menger	Batavia (C.)
Mevr. G. Menger—Veldmeyer	Batavia (C.)
N. Metselaar.	Batavia (C.)
Jhr. L. D. Meyer	Batavia (C.)
Mevr. M. de Meyere—van Eendenburg	Rotterdam
A. Meyers.	Soerabaia
A. P. F. Michel	Semarang

Mr. A. S. Miedema	Haarlem
J. J. van Mierlo	Breda
J. F. Milders	Batavia (C.)
H. Moed Helmig	Soerabaia
G. H. Mohr	Soekaboemi
S. Mohr	Makassar
Dr. J. Ph. de Monté ver Loren	Zeist
Mevr. W. Ph. Moorman—Dhont	's-Gravenhage
J. H. J. van de Mortel	's-Hertogenbosch
M. G. Mout	Krian
D. G. W. Muller Massis	's-Gravenhage
W. Munnix	Bloemendaal
Munt- en Penningkabinet der Rijks Universiteit	Leiden
Muntmeester ('s Rijks)	Utrecht
G. Naeff	's-Gravenhage
Mej. M. H. Nederburgh	Leiden
Mej. Dr. E. Neurdenburg	Groningen
J. P. Nord Thomson	Amsterdam
E. G. de Nijs	Batavia (C.)
Prof A. W. M. Odé	Delft
Mr. J. Offerhaus	Rotterdam
J. van Olderen	Soerabaia
H. J. van Ooy	Batavia (C.)
S. G. Outhuijs	Soerabaia
H. E. Oving Bzn.	Groningen
J. Th. van Oyen	Soerabaia
Charles Parijs	Soerabaia
D. J. Pennock	Berlijn
M. K. Perk	Bandoeng
Persbureau „Aneta” Indisch	's-Gravenhage
R. E. Pesch	Batavia (C.)
O. Pfister	Soerabaia
Mej. H. D. Plancken	's-Hertogenbosch
Mr. V. W. Ch. Ploegman	Soerabaia
Mej. A. van Polanen Petel	Djocjakarta
Mr. D. F. Pont	Hillegom
J. Postema	Rotterdam
Dr. S. Postmus	Batavia (C.)
Dr. G. F. Pyper	Batavia (C.)
Jhr. Ir. H. E. Ram	Zeist
Jhr. Mr. Dr. A. J. C. Rethaan Macaré	's-Gravenhage
Dr. J. H. O. Reys	's-Gravenhage
W. G. F. C. Rissink	Batavia
G. Roelink	Djocjakarta
D. Roest	Soerabaia
J. W. de Roever	Amsterdam
Mej. M. J. H. Roldanus	Leiden
P. C. W. Romanie	Soerabaia
Mr. J. van Roosmalen	's-Hertogenbosch
W. van Rooyen	Batavia (C.)

B. Roseboom	Soerabaia
Mr. F. van Rossem	Rotterdam
W. van Rossum du Chattel	Voorburg
Dr. I. Rothstein	Amsterdam
Jhr. Mr. E. F. M. de Roy van Zuidewijn	's-Hertogenbosch
Mr. J. F. van Royen	's-Gravenhage
C. Rozendaal	Leiden
Mej. G. J. W. Rueb	's-Gravenhage
A. G. Ruygrok	Amsterdam
C. Ruys	Wassenaar
Jhr. Mr. F. L. J. van Rijckevorsel	's-Hertogenbosch
Jhr. Mr. R. van Rijckevorsel	Maastricht
Mevr. Wed. Dr. E. van Rijckevorsel—Kolff	Rotterdam
Theo van Rijn	Haarlem
Mej. A. van Rijnbach	Leiden
Mej. C. Sajet	Amsterdam
L. Salomonson	Batavia (C.)
Ir. O. Z. van Sandick	Soerabaia
Mr. P. M. H. Sassen	Ubbergen
J. G. H. Sauveplanne	's-Gravenhage
P. Scheffelaar Klots	Bussum
Ant. C. J. M. Schellens	Eindhoven
J. J. Schneider	Pati
Dr. M. Schoengen	Zwolle
F. H. Schoevaart	Malang
D. Scholtus	Utrecht
Dr. H. A. Scholtz	Almelo
Mr. G. E. F. M. van der Schrieck	Princenhage
M. Schulman	Amsterdam
J. H. Schuurmans	Soerabaia
Dr. W. C. Schuylenburg	Utrecht
L. K. Servaas	Leiden
A. da Silva	Arnhem
Dr. S. Simons	Bentveld
M. J. Slaats	Amstelveen
E. Baron Sloet van Oldruitenborgh	Malang
Dr. S. S. Smeding	Middelburg
Mevr. G. Smith—van Stolk	Rotterdam
Mr. F. Smits	Breda
Ir. A. M. J. J. Smits van Waesberghe, c.i.	Breda
Frans Smits van Waesberghe	Breda
Jhr. Mr. M. W. Snoeck	Zwolle
So Biau Hien	Soerabaia
L. H. Sondaar	Amsterdam
Mr. Dr. W. van Sonsbeeck	Breda
L. Spaanderman	Voorschoten
D. J. Spanjaard	Tegal
A. S. L. Spoor	Medan
J. W. M. Staal	Soerabaia
M. Stäcker	Dresden

Mej. I. Stants	Voorschoten
Mr. A. Staring	Vorden
Mevr. I. Stibbe—Koopman	's-Gravenhage
C. Stol	Culemborg
G. Stomps	Kijkduin
F. J. P. Storm van 's Gravezande	Batavia (C.)
M. J. Straub	Batavia (C.)
N. R. Sturkop	Soerabaia
Dr. S. Sturkop	Amsterdam
Jhr. B. G. van Styrum	Haarlem
Jhr. F. W. van Styrum	Haarlem
Mr. J. W. I. M. Swane	Utrecht
Tan Siok Kiem	Soerabaia
J. W. Teillers	's-Gravenhage
Jhr. Mr. D. F. Teixeira de Mattos	's-Gravenhage
Ir. J. H. Telders	Beverwijk
W. Tengbergen	Amsterdam
Dr. N. B. Tenhaeff	Scheveningen
J. D. Terborgh	's-Gravenhage
B. A. Thedinga	Beverwijk
Mr. J. P. van Tienhoven	Amsterdam
Mr. R. E. Tilman	Vught
Tjio Ie Tjiong	Soerabaia
J. H. Tobias	Soerabaia
C. C. Trees	New York
H. W. Valk	's-Hertogenbosch
B. Valkenburg J. Jzn.	Scherpenzeel
Mej. D. J. van der Veen	Amsterdam
G. J. van der Veen Ing.	Amsterdam
Mej. M. van der Veen	Amsterdam (Z.)
Mr. G. W. A. de Veer	Middelburg
W. C. van der Veer	Rotterdam
M. M. F. van Velsen	Semarang
F. Velthuyzen Weil	Bandoeng
J. Verboom	Soerabaia
Ir. J. F. Verhagen	Amsterdam
Jac. L. Verhoog	Voorschoten
F. C. Vermeer	Djocjakarta
A. J. J. Verschuuren	Oosterhout (N.-Br.)
Mevr. A. A. van der Veur—van Wijck	Middelburg
Jhr. O. B. van Vierssen Trip	Groningen
P. Visser	Voorburg
B. de Vistarini	Soerabaia
E. Voet Jr.	Bloemendaal (N.-H.)
W. J. Voet	Haarlem
C. B. van Vooren	Batavia (C.)
Ir. E. A. Voorneman	Batavia (C.)
M. P. Voute	Amsterdam
B. L. Vries	Soerabaia
B. de Vries	Batavia (C.)

H. F. de Vries	's-Gravenhage
Mevr. W. P. de Vries—geb. de Vries	Utrecht
Ir. J. van der Waerden	Amsterdam
L. W. Wakka	Batavia (C.)
G. N. van der Want	Apeldoorn
L. F. Warnaars	Overveen
Jhr. Ir. A. C. von Weiler	Wassenaar
Jhr. W. K. von Weiler	Wassenaar
Ir. H. Th. Weissenborn	's-Gravenhage
A. van der Wel	Delft
L. Wesselo	Rotterdam
W. L. Wesselo	Batavia (C.)
Mr. H. H. A. van West.	Malang
Mej. N. Westerman	's-Gravenhage
Mr. W. F. M. Westerman	's-Gravenhage
T. H. van de Wetering.	Hemelum (Fr.)
Mr. E. A. M. J. van de Weijer	Rijsenburg (Utr.)
Mr. Lee A. White.	Detroit (Mich) U.S.A.
Prof. P. van der Wielen	Hilversum
Dr. K. Wientjes	Batavia
H. Winters Mzn.	Venlo
Dirk Wolbers	's-Gravenhage
Mevr. Dr. J. W. Wurfbain	Velp (Geld.)
B. van Wijk	Heerlen (Limb.)
J. E. C. D. Yssel de Schepper	Lawang
F. J. G. Zegwaard	Soerabaia
J. A. van Zelm van Eldik	Rotterdam
Alex Zimmerman	Batavia (C.)
J. C. van Zoelen	Amsterdam
L. Zoest	Batavia (C.)
W. K. F. Zwierzina	Amsterdam

BEGUNSTIGERS

„Koninklijke-Begeer”	Voorschoten
C. G. Vattier Kraane	Amsterdam

DONATEURS

Penningkabinet, Koninklijk.	's-Gravenhage
Teyler's Stichting	Haarlem
G. Warning	Amsterdam

JAARVERSLAG VAN DE VEREENIGING VOOR PENNINGKUNST

1933.

Twee penningen konden in het afgelopen jaar onzen leden worden toegezonden, waarvan de eerste den sterfdag van den bekenden schilder Lucas van Leyden in 1533 gestorven, herdenkt en geboetseerd is door den beeldhouwer G. J. van der Veen, Ing.

De tweede, een sierpenning door H. A. van den Eynde ontworpen, geeft zinnebeeldig weer den land- / in het bijzonder den rijstbouw / in Nederlandsch-Indië. Beide penningen zijn op plaat I van dit Jaarverslag afgebeeld.

19 Mei werd te 's-Gravenhage in Pulchri Studio de jaarvergadering gehouden, waar de modellen van den penning Lucas van Leyden den aanwezigen getoond werden.

De beide aan de beurt van aftreden zijnde bestuursleden, de voorzitter C. G. Vattier Kraane en de secretaris-penningmeester A. O. van Kerkwijk werden bij acclamatie herkozen.

Ook in 1933 hadden wij te kampen met de ongunstige tijdsomstandigheden. Telde bij het verschijnen van het zevende Jaarverslag onze Vereeniging 493 leden, dit aantal bedroeg op 1 Maart, bij het ter perse gaan van ons achtste Jaarverslag nog slechts 440.

Voor al in Ned.-Indië zagen vele onzer leden zich door financiëele achteruitgang genoodzaakt voor hun lidmaatschap te bedanken en zijn de opengevallen plaatsen slechts voor een klein gedeelte door nieuwe leden ingenomen.

Al hebben wij, vergeleken met andere hier te lande bestaande vereenigingen van wetenschap en kunst een betrekkelijk gering verlies aan leden te boeken, toch mag niet uit het oog worden verloren dat, willen wij onze Vereeniging op het tegenwoordige peil houden er door bestuur en leden met kracht moet worden geijverd om nieuwe leden te doen toetreden.

Wij mogen hierop zeker nog wel eens met den meesten aandrang bij onze leden de aandacht vestigen.

PLAAT I.

REKENING EN VERANTWOORDING

REKENING EN VERANTWOORDING

ONTVANGSTEN			
	Saldo 31 December 1932	f	428 11
	Contributies 1933	"	2.515 —
	Achterstallige contributies 1932	"	89 —
	Vooruitbetaalde contributies 1934	"	35 —
	Verkochte penningen 1926—1932	"	208 50
	Verkoop Jaarverslagen 1926—1932	"	2 —
		f	3.277 61

OVERZICHT DER

DEBET			
Dec. '33.	Saldo De Bas en Co. 's-Gravenhage	f	270 —
		f	270 —

VAN DEN PENNINGMEESTER OVER 1933

		UITGAVEN	
	Jaarverslagen 1932	f	280 —
	Honorarium Kunstenaars	"	400 —
	Voorschot honorarium Kunstenaar (2e penning 1934)	"	50 —
	Inrichtingskosten 1e- en 2e penning 1933	"	350 —
	Afslagen 1e en 2e penning 1933	"	964 85
	Penningen 1926—1932.	"	89 90
	Drukwerk	"	70 20
	Cliché's	"	57 32
	Portokosten	"	224 71
	Incassokosten	"	5 97
	Invoerrechten	"	77 68
	Zaalhuur	"	6 —
	Penningen Ned. Crisis Comité.	"	16 —
	Propaganda	"	13 —
	Algemeene Onkosten	"	7 34
	Voordeelig Saldo	"	664 64
		f	3.277 61

KAPITAALSREKENING.

		CREDIT	
Dec. '32.	Saldo.	f	269 32
	Rente.	"	0 68
		f	270 —

's-GRAVENHAGE, 31 December 1933.

De Secretaris-Penningmeester,

A. O. VAN KERKWIJK.

UITTREKSEL UIT DE STATUTEN

De Statuten vermelden als doel der Vereeniging de bevordering der Penningkunst, zoowel met het oog op de geschiedkundige beteekenis, als op de kunstwaarde van den Penning.

- a. Begunstigers, die de Vereeniging steunen met een jaarlijksche bijdrage van f 100.— of een gift ineens van f 1000.—.
- b. Donateurs, die de Vereeniging steunen met een jaarlijksche bijdrage van minstens f 25.— of een gift ineens van f 250.—.
- c. Buitengewone leden, die een jaarlijksche bijdrage of een gift ineens geven, welke bijdragen bij Huishoudelijk Reglement worden vastgesteld.
- d. Eereleden, die wegens hun verdiensten voor de penningkunst of de vereeniging door de algemeene vergadering als zoodanig zijn benoemd.
- e. Gewone leden, die een minimum contributie per jaar betalen van f 5.— (voor het buitenland f 6.—).

Jaarlijks worden minstens twee penningen in opdracht van de Vereeniging geslagen.

Van deze penningen ontvangen:

- a. de begunstigers één exemplaar in zilver en één in brons;
- b. de donateurs één in zilver;
- c. de andere leden één in brons.

Deze penningen worden niet in den handel gebracht.

De in vorige jaren verschenen penningen kunnen nieuwe leden bekomen tegen f 2.50 per stuk voor een bronzen en f 12.50 voor een zilveren exemplaar.

Van de Jaarverslagen II, IV, V, VI, en VII zijn bij den Secretaris nog enkele exemplaren te bekomen, uitsluitend voor de leden, à f 1.— per Verslag.

Elk lid, dat in den loop van een kalenderjaar vijf nieuwe leden aanbrengt, ontvangt als blijk van erkentelijkheid een afslag in zilver van een der beide in dat jaar door de Vereeniging uitgegeven penningen, terwijl het lid, dat tien nieuwe leden aanwerft, de beide penningen in zilver ontvangen zal.

PLAAT II.

A Het avondmaal.

B Jezus in den tuin van Gethsemané.

C De gevangenneming van Jezus.

D Jezus voor den Priester.

DE LIJDENSPLAKETTEN VAN ADAM VAN VIANEN.

Het Rijksmuseum te Amsterdam bezit 12 plaketten, waarin Dr. Pit werken van Adam van Vianen heeft herkend.

We laten hieronder de beschrijving volgen, die de lezer vergelijken kan met de afbeeldingen:

Twaalf gegoten bronzen basreliefs, door Adam van Vianen. De afmetingen zijn: hoog: 0.145, breed: 0.104 M.

- a. **HET AVONDMAAL.** In een galerij, tusschen twee zuilenrijen een tafel, waaraan Jezus met de twaalf discipelen. Jezus is aan het korte einde gezeten, achter hem een smalle poortdoorgang, waarin twee kleine figuren; tusschen de kolommen rechts drie figuren, links een vrouwenfiguur.
- b. **JEZUS IN DEN TUIN VAN GETHSÉMANÉ.** Op den voorgrond, naar links, Jezus in knielende houding, opziende naar een engel, die hem het kruishout toont. Vóór hem een dorre boomstam, achter hem, op een tweede plan eveneens dorre boomstammen, eenig loof op den voorgrond links. Rotsig landschap. Rechts op den achtergrond drie slapende leerlingen.
- c. **DE GEVANGENNEMING VAN JEZUS.** In het midden, naar rechts, Jezus door Judas gekust, krijgsknechten om hem heen. Op den voorgrond, naar rechts, Petrus neergebogen, met opgeheven zwaard, de knie op den voorover ter aarde liggenden Malchus. Links op den voorgrond een zware boomstam op een terreinverheffing. Op den achtergrond links een bosch; rechts in het verschiet gebouwen.
- d. **JEZUS VOOR DEN PRIESTER.** Links Jezus, de handen gebonden, met verschillende krijgsknechten. Rechts, in hoog gestoelte, de priester de handen tegen de borst, een muts op het hoofd; achter hem een schrijver en verschillende figuren. Op den achtergrond hooge gebouwen in zeer vlak gehouden relief.
- e. **JEZUS VOOR PILATUS.** Rechts, voor een zuil, Jezus, de armen langs het lijf, een krijgsknecht met helm en kuras achter hem. Links op twee treden een troon, waarop Pilatus in een met bont gevoerden tabbaard, een tulband op het hoofd. Vele figuren op een tweede plan. Hooge gebouwen op den achtergrond.
- f. **DE GEESELING.** In het midden Jezus met de handen aan een kolom gebonden, het bovenlijf geheel naakt, derug naar den toeschouwer, rechts van hem een knecht, met opgeheven roede, links een ander met tulband op het hoofd, een roede in de hand; op een tweede plan vijf figuren.

- g. **ECCE HOMO.** Links op een verheven uitbouw Jezus, nagenoeg naakt, met mantel los om de schouders, achter hem een persoon met tulband en tabbaard benevens drie andere figuren. In een beschoten ruimte verschillende figuren, waaronder één, die een kruishout omhoog houdt. Achter het schot op den grond een menigte kleine figuren; rotsen en bewolkte hemel in het verschiet.
- h. **DE BESPOTTING VAN JEZUS.** Op den voorgrond naar rechts Jezus, neergezeten in gebogen houding. Achter hem drukt een man hem een doornenkroon op het hoofd; vóór hem geknield, rechts, een tweede, terwijl een derde, met den rug naar den toeschouwer, het gebaar van een vuistslag maakt. Op een tweede plan drie figuren. Op den achtergrond, op een soort balcon, waarheen een trap voert, zes kleine figuren over de balustrade geleund.
- i. **KRUISDRAGING.** De linkerhand gesteund op een rotsblok, het kruis op den rechterschouder torsende, Jezus op de linker knie, naar links gewend. Vóór hem houdt een beul het touw, dat om zijn hals is gebonden. Achter hem vijf figuren en twee paarden. Rotsen, en eenige planten rechts op den voorgrond, links twee zware boomstammen. Op den achtergrond rotsen en geboomte.
- k. **KRUISIGING.** Jezus aan het kruis met Maria Magdalena, links Maria, rechts Johannes en twee andere figuren, links een boomstam. De stad in het verschiet.
- l. **DE GRAFLEGGING.** Aan den voet van een steenen trap, tusschen rotsen, Jezus door drie figuren in het graf gelaten, het hoofd naar links; rechts drie vrouwen in lange mantels, de kappen over de oogen. Rechts op den achtergrond geboomte en rotsen. Boven de trap, in het verschiet, de stad.
- m. **DE OPSTANDING.** In het midden de Christus, een ruime mantel los achter over de schouders, naakt met perizoneum, het kruis met vaan in de linkerhand, in een zware wolk; de linkervoet even steunende op den rand van het geopende graf. Op den voorgrond links, twee slapende krijgsknechten. Rechts achter het graf een derde krijgsknecht. Op een tweede plan een krijgsknecht vluchtende, verborgen achter zijn schild.

Deze stukken zijn (als vrijwel alle van Adam van Vianen) van zeldzame waarde. In de geheele geschiedenis der penningkunst zijn er niet vele meesters te noemen, die gelijkwaardige werken nalieten.

Waarom deze plaketten dan niet meer bekend zijn?

Ja, waarom is Adam van Vianen over het algemeen zoo weinig bekend?

Het is een betreurenswaardige, maar daarom niet minder algemeen verbreide eigenschap van ons Hollanders om alles, wat van buiten komt, meer te waardeeren dan wat van eigen bodem is; ja zelfs om het inheemsche meestal alleen dan te waardeeren, wanneer eerst in het buitenland van belangstelling is gebleken. De vraag komt wel eens bij mij op of wij er ooit in geslaagd zouden zijn zelf de grootheid van Rembrandt te ontdekken, wanneer het buitenland hem niet als één der grootste aller grootsten had gevierd.

PLAAT III.

E Jezus voor Pilatus.

F De zeeseling.

G Ecce Homo.

H De bespotting van Jezus.

Waarschijnlijk is het aan deze Hollandsche eigenschap te wijten, dat Adam van Vianen nog bij lange na niet algemeen die waardeering vindt, waarop hij ten volle aanspraak heeft.

Over zijn zilverwerk zal ik hier niet spreken, omdat hierover een opstel in Elseviers Maandschrift verscheen (1 Maart 1934).

Hier bepalen we ons tot de plaketten.

Deze zijn zoo uitnemend, dat men aanvankelijk sterk ontroerd wordt door kracht, waarmede de lijdensogenblikken zijn uitgebeeld.

De gelatenheid van den Christus in Gethsémané, de lijdenshouding tijdens de geeseling, de hartstochtelijke smart der kruisiging zijn meesterlijk uitgebeeld.

Maar ja, er is een maar.

Wanneer we ons in de aanschouwing verdiepen, worden wij teleurgesteld.

Naarmate we ons langer met de plaketten bezig houden, voelen we gaandeweg meer een leegte.

Wát zeggen ons deze stukken?

Was het geloof, dat tot deze werken bezielde?

Neen, dat eigenlijk niet.

Noch de Noord-Nederlandsche innigheid, noch de ingetogen verrukking der meesters van het Ile de France, noch de verheerlijking van een Angelico of het vóórbeeldige gebaar (het dramatische pathos) van een Giotto herkennen we.

Was het 't spel van licht en donker als bij Rembrandt of de schoonheid van lijnenbeweeg als bij Dürer, dan wel de tot stof gestolde botsing van wereldscheppende krachten, die een Michele Agniolo dreven tot hun werk en in hun werk en boven ieder werk uit tot nieuwe oplossingen?

Ook dat niet.

Deze lijdensplaketten zijn geen prediking noch belijdenis, geen boodschap, noch uiting van schoonheidsontroering.

Zij zijn geen 'kunst'werken, evenmin als Adam's zilveren werken.

Dat wil niet zeggen, dat deze stukken niet zeldzaam fraai zijn.

We zeiden alreeds, dat zij naar onze persoonlijke opvatting tot het allerbeste behooren, wat in de wereld der penningen te vinden is; de schoonheid wordt hier echter geboren uit de meesterlijke beheersching van het ambacht eer dan uit den scheppings- en uitingsdrang van den ontwerper.

Immers niet alles, wat mooi is, is kunst.

Van kunst behoort men eigenlijk alleen te spreken, wanneer de maker van een werk, daarmede een persoonlijke opvatting, overtuiging, beleving uitdrukt.

In het zoo even vermelde opstel over Adam van Vianen als zilversmid, heb ik hierover uitvoerig gesproken; ik moge daarnaar verwijzen.

Maar het scheen mij wel van gewicht, juist ten aanzien van deze plaketten, nog eens heel nadrukkelijk op dit 'ambachtelijke' der schoonheid van deze stukken te wijzen, omdat het onderkennen van het gebied, waarop deze en niet alleen deze stukken, doch verreweg het meerendeel der penningen en plaketten thuishoort (van Pisanello tot en met Chris van der Hoef) voor het vinden van de eigen maatstaf, waarmee we hun waarde moeten meten, van uitnemende beteekenis is.

Uit het 'ambacht' komt vrijwel alles voort, wat schoon is, op het gebied van den penning.

Welk ambacht?

Wel de bewerking van het metaal.

Beschouw nu nogmaals onze reeks, bij voorkeur de oorspronkelijke stukken in het Museum.

Want vanuit dit oogpunt Adam van Vianen's werken beziend, bespeurt ge allermintst een leegte.

Nu begint alles te leven met een vreemd en eigen leven, het leven van het bewogen metaal, lichtglansen, die verschieten langs glooiende lijnen, strakke vlakken met matten schijn, uitkomend tegen de donkerder diepten, zwellingen van metaal, die bobbelen, golven, zich spannen en uitdeinen — een wereld van gebeuren, groot als de branding van de zee aan onze Noordzeekust.

Zoo beschouwd, blijken de stukken van volkomen zeldzame waarde en beteekenis — een beteekenis, die het verlangen wettigt van vele liefhebbers om althans afgietsels ervan in eigen bezit te hebben.

Wellicht zou het Bestuur van de Vereeniging voor Penningkunst zich eens met de Directie van het Museum kunnen verstaan over de wenschelijkheid om van deze stukken afgietsels voor liefhebbers verkrijgbaar te stellen.

Juist van dergelijke stukken, die vooral om hun schoonheid waarde hebben, zal menig verzamelaar gaarne een afgietsel willen bezitten; het spreekt vanzelf, dat bij uitvoering van zulk een plan voldoende waarborgen moeten worden gegeven om de verwisseling tusschen 'reproductie's' en oorspronkelijke stukken uit te sluiten.

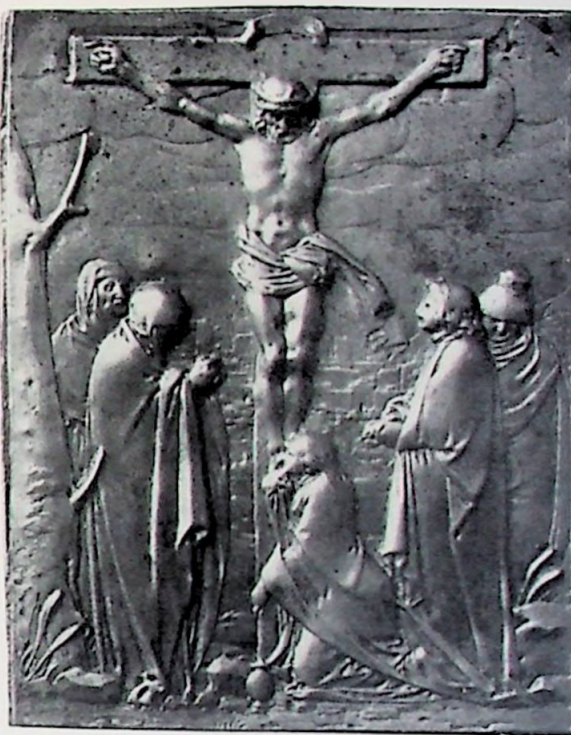
Onder dit voorbehoud lijkt het mij op den weg van ons Bestuur te liggen om zoodoende aan ons erfelijk bezit op dit gebied meer bekendheid te geven en daardoor ook meer belangstelling voor de penningen en plaketten uit vroeger eeuwen te kweeken.

BRINKGREVE.

PLAAT IV.

J Kruisdraging.

K Kruisiging.

L Graslegging.

M Opstanding.

MERKTEEKEN DER VEREENIGING

waarmee na den eersten penning
alle door haar uit te geven pen-
ningen zullen voorzien worden.

